

Univerza v Mariboru

Ekonomsko-poslovna fakulteta

60 let

Global
Entrepreneurship
Monitor

2019/2020 Global Report

BANSON KEF

Dodatne informacije:

Prof. dr. Miroslav Rebernik,
Vodja tima Global Entrepreneurship Monitor Slovenija
Ekonomsko-poslovna fakulteta
Univerza v Mariboru
Tel.: 02 22 90 254
Mail: miroslav.rebernik@um.si

Publikacija je dostopna na:

[https://
www.gemconsortium.org/latest-
global-reports](https://www.gemconsortium.org/latest-global-reports)

SPOROČILO ZA JAVNOST

Podjetniki želijo ustvarjati spremembe v svetu

(Miami, ZDA, 4. marec 2020) V 35 državah izmed 50-ih sodelujočih v raziskavi Globalni podjetniški monitor 2019/2020 (GEM), več kot 40 % podjetnikov trdi, da je njihova motivacija za ustanovitev podjetja želja po ustvarjanju sprememb v svetu.

Prevladujoč motiv za žensko podjetništvo je želja po doseganju sprememb v svetu, medtem, ko moške motivira ustvarjanje bogastva in visokih dohodkov

Rezultati Globalnega podjetniškega monitorja 2019/2020, največje svetovne raziskave o podjetništvu, so potrdili, da je ob prispevanju k spremembam v svetu, pomemben motiv za podjetništvo tudi ustvarjanje finančnega bogastva. Več kot osem od desetih podjetnikov, ki so začeli nov posel v Iranu, Katarju, Pakistanu, Indiji in Italiji, je navedlo, da jih je motiviralo prav bogastvo ali želja po visokih dohodkih. Nasprotno pa je ta motiv veljal za manj kot dva podjetnika od desetih na Norveškem in Poljskem.

Vodja GEM raziskave za Slovenijo, **prof. dr. Miroslav Rebernik** z Ekonomsko-poslovne fakultete UM ugotavlja: »Ustvarjanje večjega dohodka, glede na rezultate raziskave, nikakor ni edino gonilo podjetniške aktivnosti novih generacij podjetnikov. Proučevani motivi kažejo, da se krepi zavesten premik k bolj trajnostnemu podjetništvu, vendar pa želja po ustvarjanju večjega dohodka še naprej ostaja močan motivator.«

Proučevanje motivacije podjetnikov v mnogih gospodarstvih opozarja tudi na neravnovesje trga dela ali negotovost zaposlitvenih možnosti. V 35 od 50-ih sodelujočih gospodarstev več kot polovica odraslih, ki začnejo nov posel, navaja da je bil njihov motiv »zaslužiti za preživetje, ker primanjkuje delovnih mest«. **Prof. dr. Karin Širec** z Ekonomsko-poslovne fakultete UM dodaja: »Čeravno so ženske pri vstopu v podjetništvo pogosteje motivirane z željo po doseganju sprememb v svetu, podatki kažejo, da so pogosteje kot moški prisiljene vstopiti v podjetništvo tudi zaradi pomanjkanja delovnih mest in ustvarjanja zaslužka za preživetje«.

Latinska Amerika in Karibi imajo v svetu najvišje stopnje celotne zgodnje podjetniške aktivnosti

Med proučevanimi gospodarstvi izkazujejo najvišje stopnje zgodnje podjetniške aktivnosti (*indeks TEA predstavlja delež odraslega prebivalstva, ki je v procesu ustvarjanja podjetja ali pa že ima podjetje, vendar ne dlje kot tri leta in pol*) države v Latinski Ameriki in na Karibih. Razlike v svetu so velike; najvišji indeks TEA, kar nad 35 %, imata Čile in Ekvador, najnižjega, okoli 5 %, pa Italija in Japonska.

Slovenski tim: Prof. dr. Miroslav Rebernik, prof. dr. Polona Tominc,
prof. dr. Karin Širec, doc. dr. Katja Crnogaj, mag. Matej
Rus in prof. dr. Barbara Bradač Hojnik

Univerza v Mariboru

Ekonomsko-poslovna fakulteta

V Sloveniji je indeks TEA iz 6,4 % v letu 2018 zrastle na 7,8 % v letu 2019, kar uvršča Slovenijo na 40. mesto med 50 državami v svetu, v evropskem merilu pa na 15. mesto med 21 državami, ki so sodelovale v raziskavi. Čeprav po vseh državah vrednost TEA indeksa med posameznimi leti niha, je zvišanje njegove vrednosti, po dvoletnem upadanju spodbudno.

Prebivalstvo v svetu ima visoka prepričanja o lastnih sposobnostih za podjetništvo

Več kot polovica prebivalcev v 36 od 50-ih gospodarstev verjame, da imajo znanje in sposobnosti za ustanovitev lastnega podjetja. V Združenih državah Amerike 66 % odraslih zaznava zmogljivosti za podjetništvo, kar je najvišja stopnja tega kazalca od začetka raziskave GEM leta 1999. »*Pozitiven odnos do podjetništva, ki ga vidimo v ZDA in v mnogih drugih delih sveta, je spodbuden znak. Pomeni, da obstaja tako ponudba potencialnih podjetnikov, kot tudi tistih, ki podpirajo njihova prizadevanja*«, je povedala **prof. dr. Donna Kelley** z Babson College v ZDA.

Tudi v Sloveniji v zadnjih nekaj letih prepričanja ljudi v podjetniške sposobnosti naraščajo in jih je v letu 2019 izražalo že 50 % posameznikov, v letu 2016 pa le 38 %.

Vrhunske okvirne pogoje za podjetništvo izkazuje Švica

V preteklem letu je GEM predstavil nov indeks nacionalnega podjetniškega konteksta (NECI), ki odraža »zdravje« oziroma »kondicijo« nacionalnega podjetniškega ekosistema. V letošnji raziskavi se je med 54 državami najvišje uvrstila Švica, sledijo pa ji Nizozemska, Katar, Kitajska in Združeni arabski emirati. Rezultati v globalnem merilu kažejo, da je fizična infrastruktura na splošno ocenjena kot najbolj razvita med vsemi okvirnimi pogoji, ki podpirajo podjetništvo. Temu sledijo dinamičnost notranjega trga, kulturne in družbene norme ter dostop do poslovne in strokovne infrastrukture (poslovnih, pravnih in drugih strokovnjakov in podjetij, ki nudijo storitve podjetnikom ob ustanovitvi in vodenju novega podjetja). Okvirni pogoji, ki jim je potrebno nameniti največ pozornosti ali razvoja pa so generalno gledano: podjetniško izobraževanje na ravni osnovnih in srednjih šol, prenos raziskav in razvoja ter regulativa vladnih politik, kar velja tudi za Slovenijo.

Kot spodbudni dejavnik slovenskega podjetniškega ekosistema **doc. dr. Katja Crnogaj** z Ekonomsko-poslovne fakultete UM izpostavlja: »*Že drugo leto zapored se je povprečna ocena najbolj zvišala vladnim programom, ki ustvarjajo pogoje za razvoj podjetništva v Sloveniji. Nacionalni izvedenci kot pozitivne navajajo predvsem vladne programe za MSP-je, ki so namenjeni najzgodnejšim fazam podjetniške aktivnosti in dobro podporno okolje za start-up podjetja.*«

O Globalnem podjetniškem monitorju

Global Entrepreneurship Monitor (GEM) je največji in najbolj razvit raziskovalni program za podjetništvo na svetu. Nosilec slovenskega dela raziskave je Inštitut za podjetništvo in management malih podjetij na Ekonomsko-poslovni fakulteti Univerze v Mariboru, ki skupaj z raziskovalci nacionalnih timov drugih držav tudi aktivno soustvarja nadaljnji razvoj vsebine in metodologije raziskave.

Raziskavo so v letu 2019 podprli SPIRIT, Javna agencija Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo RS in delno Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS v okviru raziskovalnega programa P5-0023 ter Inštitut za podjetništvo in management malih podjetij na Ekonomsko-poslovni fakulteti Univerze v Mariboru.

ARRS
JAVNA AGENCIJA ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST
REPUBLIKE SLOVENIJE

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ